

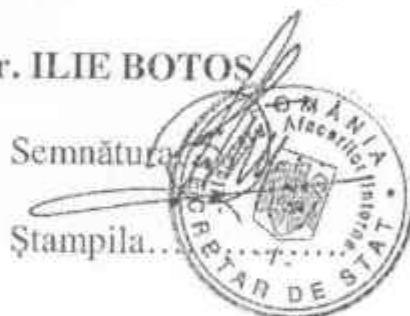
EMITENȚI:
DIRECȚIA GENERALĂ MANAGEMENT OPERAȚIONAL
INSPECTORATUL GENERAL AL POLIȚIEI ROMÂNE
INSPECTORATUL GENERAL AL POLIȚIEI DE FRONTIERĂ
INSPECTORATUL GENERAL AL JANDARMERIEI ROMÂNE
INSPECTORATUL GENERAL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ

PROCEDURĂ DE SISTEM
privind îngrijirea
câinilor de serviciu din dotarea structurilor M.A.I.

APROBAT: SECRETAR DE STAT
General-locotenent magistrat dr. ILIE BOTOS

Semnătura

Ștampila

APROBAT: SECRETAR DE STAT
dr. RAED ARAFAT

Semnătura

Ștampila

AVIZAT: SUBSECRETAR DE STAT
Chestor principal de poliție FLOREA OPREA

Semnătura

Ștampila

Data aprobării 24. de septembrie 2014

Data intrării în vigoare 01. 10. 2014

ÎNTOCMIT:

Directorul General al Direcției Generale Management Operațional
Chestor-șef de poliție dr. AUREL VLĂDULESCU

Semnătura.....
Ștampila.....

Directorul Direcției Medicale
Chestor de poliție DORU BĂDESCU

Semnătura.....
Ștampila.....

Inspectorul General al Poliției Române
Chestor general de poliție PETRE TOBĂ

Semnătura.....
Ștampila.....

AVIZAT PENTRU LEGALITATE:
Directorul Direcției Juridice (I.G.P.R.)
Comisar-șef de poliție CĂLIN ROȘAN

Semnătura.....
Ștampila.....

Inspectorul General al Jandarmeriei Române
General maior dr. MIRCEA OLARU

Semnătura.....
Ștampila.....

Inspectorul General al Poliției de Frontieră Române
Chestor general de poliție IOAN BUDA

Semnătura.....
Ștampila.....

Inspectorul General al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență
Colonel NICOLAE CORNEA

Semnătura.....
Ștampila.....

AVIZAT PENTRU LEGALITATE
Șeful Serviciului Strategii, Reglementări și Standarde Operaționale (D.G.M.O.)
Comisar-șef de poliție SIMONA PLĂIAȘU

Semnătura.....
Ștampila.....

1. SCOP

- a) Stabilirea unui set unitar de reguli privind activitatea de îngrijire a câinilor de serviciu din dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne.
- b) Stabilirea responsabilităților privind întocmirea, avizarea și aprobarea documentelor aferente acestei activități.

2. DOMENIU

Activitatea de îngrijire a câinilor de serviciu se desfășoară în domeniul protecției și bunăstării animalelor din dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne.

Procedura se aplică de către toate structurile Ministerului Afacerilor Interne, deținătoare de câini serviciu, potrivit competențelor stabilite.

3. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- a) Regulamentul 852/2004 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene privind Reguli generale pentru igiena produselor alimentare, cu modificările ulterioare;
- b) Regulamentul 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produse alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor, cu modificările ulterioare;
- c) Regulamentul C.E. nr.1/2005 privind protecția animalelor în timpul transportului și al operațiunilor conexe și de modificare a Directivelor 64/432/CE și 93/119/CE și a Regulamentului CE nr. 1255/1992 cu modificările și completările ulterioare, republicat;
- d) Legea nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată;
- e) Legea nr.550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române cu modificările și completările ulterioare;
- f) Legea nr.205/2004 privind protecția animalelor, republicată;
- g) Legea nr.150/2004 privind siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, republicată;
- h) O.U.G. nr.104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române, cu modificările și completările ulterioare;

- i) O.G. nr.88/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare pentru situații de urgență, cu modificările și completările ulterioare;
- j) O.G. nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, cu modificările și completările ulterioare;
- m) H.G.nr.106/2002 privind etichetarea alimentelor, cu modificările și completările ulterioare;
- n) H.G.nr.984/2005 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor, cu modificările și completările ulterioare;
- o) O.U.G.nr.55/2002 privind regimul de detinere al câinilor periculoși sau agresivi, republicată;
- p) Ordinul președintelui A.N.S.V.S.A. și al M.A.I. nr. 31/523/2008 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.205/2004 privind protecția animalelor;
- r) Ordinul președintelui A.N.S.V.S.A. nr. 201/2007 privind Procedura de eliberare a Certificatului de competență profesională pentru conducătorii și însoțitorii de pe vehiculele rutiere care transportă animale vii, cu modificările și completările ulterioare;
- s) Ordinul președintelui A.N.S.V.S.A. nr.83/2006 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind respectarea condițiilor de bunăstare a animalelor pe durata transportului;
- ș) Ordinul președintelui A.N.S.V.S.A. nr.16/2010 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;
- t) Ordinul M.A.I. nr.562/2003 privind asigurarea activității sanitar-veterinare în unitățile MAI ;
- t) Ordinul M.A.I. nr.516/2003 privind acordarea asistenței medicale în rețeaua sanitară a Ministerului Afacerilor Interne, cu modificările și completările ulterioare;
- u) Instrucțiuni M.A.I. nr. 636/2005 privind producerea și folosirea animalelor de serviciu în structurile M.A.I.;
- v) Protocolul de colaborare pe linie sanitar-veterinară și pentru siguranța alimentelor, încheiat între A.N.S.V.S.A. (nr. 1355 din 31.01.2007) și M.A.I. (nr.147 din 14.02.2007);
- x) Ordinul M.A.I. nr.S/310/2009 privind hrănirea efectivelor M.A.I. în timp de pace, cu modificările și completările ulterioare;

- y) Regulamentele de Organizare și Funcționare ale structurilor implicate;
- z) Fișele posturilor persoanelor implicate.

4. DEFINIȚII

În sensul prezentei proceduri, termenii și expresiile utilizate au următoarele semnificații:

- **Autorizație Sanitar-Veterinară** – document emis de către medicul veterinar oficial de zonă din rețeaua medicală a Ministerului Afacerilor Interne, avizat de către Direcția Medicală a M.A.I., în baza documentației întocmită de către acesta, care permite desfășurarea în spații special amenajate, a activităților de adăpostire, hrănire, creștere, îngrijire și reproducție a câinilor de serviciu din dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne, cu respectarea condițiilor de bunăstare și protecție a animalelor;
- **Canisă/Centru Chinologie** - unitate specializată din dotarea Ministerului Afacerilor Interne, împrejmuită și amenajată cu spații și locuri pentru adăpostirea, hrănirea, creșterea, reproducția și selecția câinilor de rasă, în vederea evaluării și calificării de tineret canin pe categorii de serviciu, organizarea de cursuri de specializare și formare profesională a conducătorilor de câini;
- **Autorizație Sanitar-Veterinară de Transport Animale Vii** – document emis de către medicul veterinar oficial de zonă din rețeaua medicală a Ministerului Afacerilor Interne, în baza documentației întocmită de către acesta, pe baza căreia este permis transportul câinilor de serviciu cu ajutorul mijloacelor auto, special amenajate, cu respectarea condițiilor de bunăstare și protecție a animalelor;
- **Mijloc de transport rutier pentru animale vii** - vehicul rutier, autorizat sanitar-veterinar, din dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne, prevăzut cu un spațiu special amenajat dotat cu cuști pentru transportul câinilor de serviciu, cu sistem de climatizare și protecție împotriva curenților de aer/mirosuri, în vederea îndeplinirii condițiilor de protecție și bunăstare a animalelor;
- **Conducător câine de serviciu** - lucrător din cadrul structurilor Ministerului Afacerilor Interne care are în dotare câini de serviciu;
- **Câine de serviciu** – efectiv canin aflat în evidențele structurilor Ministerului Afacerilor Interne, începând cu vârsta de 21 zile (*înregistrarea*), folosit în misiuni operative specifice, până la scoaterea din funcțiune sau moartea acestuia;
- **Îngrijire** – activitate desfășurată în domeniul asigurării sănătății, bunăstării și protecției câinilor de serviciu din dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne, conform normelor sanitar-veterinare în vigoare;
- **Toaletarea** - mijloc eficient de prevenire a afecțiunilor medicale, în special a celor dermatologice la câinii de serviciu ;
- **Boxa individuală** – adăpost fix, zidit, care asigură pentru fiecare câine un spațiu bine delimitat și independent;

- **Padoc** – Spațiu împrejmuit și amenajat, destinat întreținerii și mișcării câinilor de serviciu aflați în dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne;
- **Cușca** – adăpost individual al câinelui, construit din lemn/plastic, sau alte materiale ușor de curățat și dezinfectat, cu pereții rezistenți și bine fixați, având o suprafață care să permită libertatea de mișcare și odihna acestuia în interiorul ei.

5. DESCRIEREA PROCEDURII

Generalități

Activitatea de îngrijire a câinilor de serviciu din dotarea structurilor M.A.I. este supusă controlului de către medicul veterinar oficial din rețeaua M.A.I./personalul desemnat cu atribuții pe linia activității cu câinii de serviciu, conform legislației în vigoare.

Conducătorul câinelui trebuie să acorde acestuia, pe lângă hrănire și mișcare, o atenție deosebită îngrijirii. Un câine care nu este supus igienei corporale, reprezintă un risc major atât pentru acesta, cât și pentru conducător, de a contracta o afecțiune medicală.

După întoarcerea de la antrenamente, misiuni, mai ales a celor desfășurate în condiții meteorologice nefavorabile (*ploaie, zăpadă, etc.*), câinele va fi supus igienizării corporale de către conducătorul său.

Pentru prevenirea afecțiunilor medicale ale câinilor de serviciu, zilnic trebuie alocat timp pentru curățirea și igienizarea adăposturilor acestora.

5.1. MĂSURI DE ÎNGRIJIRE A CÂINILOR DE SERVICIU

Principalele măsuri de îngrijire a câinilor de serviciu (fără ca enumerarea să fie limitativă) sunt următoarele:

- *Pansajul;*
- *Baia;*
- *Tunsul/Trimatul;*
- *Întreținerea urechilor;*
- *Întreținerea ochilor;*
- *Întreținerea danturii;*
- *Întreținerea unghiilor.*

a. Pansajul

Pansajul reprezintă ansamblul de activități ce urmează să se efectueze de către conducător asupra câinelui de serviciu, în scopul menținerii igienei corporale. Pansajul se realizează prin curățarea pielii și părului de praf sau alte impurități. Activitatea de pansaj se execută zilnic după efectuarea antrenamentelor sau a misiunilor specifice, sau

ori de câte ori situația o impune.

Pansajul cuprinde:

- *periatul;*
- *pieptănatul*

a.1. Periatul

Conducătorul câinelui execută periatul, cu respectarea următoarelor reguli:

- Trebuie să efectueze zilnic această operațiune în scopul îndepărtării prafului, a firelor de păr moarte, a celulelor descuamate ale pielii, pentru împiedicarea încălcirii părului și a prevenirii unor afecțiuni dermatologice;
- Se recomandă folosirea unor perii din păr natural des, cu o lungime de 1,5 cm, având aspectul unei țesale, cu părul mai dur sau mai moale, în funcție de grosimea blănii și desimea firului de păr, fiind utilizate și perii cu dinții de oțel sau plastic, special curbați și cu flexibilitate ridicată.
- Se folosește mai întâi un pieptene cu dinți mai rari, apoi unul mai des, iar la final peria sau chiar o mânășă specială. Instrumentele trebuie folosite cu grijă pentru a nu răni pielea câinelui;
- Periatul se execută întotdeauna în sensul creșterii firelor de păr, acordând o atenție deosebită regiunilor cu piele fină, urechi, zona organelor genitale și a articulațiilor. Periatul se începe de la nivelul capului, urmat de gât, regiunea spinării, piept, regiunile declive ale corpului, abdomen și în cele din urmă membrele;
- La începerea periatului trebuie să se țină cont de:
  - *textura și lungimea firelor de păr;*
  - *rasă - trebuie respectat standardul și aspectul;*
  - *mediul în care trăiește: interior sau exterior;*
  - *forma urechilor: deschiderea conductului auditiv extern;*
  - *nutriție: tipul de hrană administrată.*
- Se recomandă ca, după terminarea periatului, să se execute un ușor masaj corporal, pentru activarea circulației periferice, a tonusului muscular și a funcționalității pielii.

a.2. Pieptănatul

Conducătorul câinelui execută pieptănatul, cu respectarea următoarelor reguli:

- Este o măsură de întreținere a igienei, în special pentru rasele de câini cu păr mediu și lung;
- Se execută cu ajutorul unor piepteni confecționați din diferite materiale (*metal, os, plastic*). Pieptenele trebuie să fie suficient de solid, cu dinții lungi și rari, rotunjiți, a căror lungime să fie de cca. 5 cm;
- Pieptănatul începe asemănător periatului de la cap, părțile superioare ale corpului, cele inferioare și, în final, membrele și coada. Dacă pieptănatul nu se execută zilnic, există posibilitatea ca părul să se încălcească. Atât pentru pieptănat, cât și pentru periat, se folosesc ustensile special destinate acestor operațiuni individuale, fiind

netransmisibile;

- Perioada mai dificilă în întreținerea câinelui din punct de vedere al perierii și pieptănării este primăvara și toamna, când, în general, năpârlește.

b. Baia

Conducătorul câinelui execută baia, cu respectarea următoarelor reguli:

- Se recomandă să se facă doar atunci când se impune, datorită mirosului sau murdăririi părului;
- Pentru câinii cu părul scurt, o baie la câteva luni, este suficientă;
- Pentru câinii cu părul lung se recomandă o baie lunar sau ori de câte ori este necesar ;
- La rasele cu păr lung, înainte de îmbăiere, se va peria părul, pentru a scoate praful și eventualele corpuri străine din blană ;
- Îmbăierea frecventă (*la un interval de minimum 2 luni*) nu se recomandă, deoarece se îndepărtează stratul protector de sebum, care determina afecțiuni medicale ale pielii;
- Când se îmbăiază, apa trebuie să ajungă doar până la abdomenul câinelui, iar temperatura să fie în jur de 35°C, ferind în același timp ochii, nasul și urechile. Pentru a nu pătrunde apa în urechi, se recomandă folosirea unor tamponare de vată, iar pe ochi se poate aplica un unguent oftalmic uzual ;
- Spălarea începe de la gât, împiedicând astfel trecerea unor paraziți de pe corp pe cap ;
- Labele și abdomenul câinelui pot fi spălate mai des, în general cu apa caldă;
- După șamponare, se fricționează blana și apoi se clătește bine de cel puțin două ori (*cu dușul*) ;
- După ce câinele se scutură de apă, se șterge cu un prosop ;
- Se va folosi un șampon special pentru câini, niciodată unul pentru oameni. De asemenea, un șampon ales special pentru tipul de păr sau pentru o anumită rasă, dă rezultate și mai bune;
- Se recomandă ca, după îmbăiere, câinele să rămână 1-2 ore într-un spațiu în care să nu fie expus la curenții de aer. Iarna nu se recomandă baia iar, dacă totuși se impune, câinele trebuie bine uscat pentru a preveni răceala. Dacă se folosește uscătorul de păr, trebuie avut grijă să nu se ardă blana;
- După uscare, se trece la periatul părului;
- Pentru căței sub vârsta de 3 - 4 luni și femele după a doua lună de gestație, nu se recomandă îmbăierea. Baia este interzisă câinilor cu afecțiuni medicale, în special cele dermatologice, dar și la unele rase, în special a Ciobanescului belgian (*Malinois – Shepherd dog*).

c. Tunsul/Trimatul

Conducătorul câinelui execută tunsul/trimatul, cu respectarea următoarelor reguli:

- Tunsul este operațiunea de îndepărtare a excesului de păr, în special la rasele de câini

- cu părul lung, mai ales în perioada caldă a anului. Este un procedeu recomandat și în cazurile unor boli dermatologice, de forță majoră (*eczeme generalizate, scabie, etc.*);
- Sunt puține rasele de câini, în al căror standard este prevăzută tunsoarea;
  - Tunsul se recomandă din mai multe motive: pentru îndepărtarea părului vechi, perimat, pielea câinelui respirând mai bine, temperaturile ridicate fiind suportate mai ușor, iar firul de păr se întărește;
  - Operațiunea de tuns este deseori asociată cu cea de trimare, care înseamnă aranjarea părului prin răsire, scurtare, potrivire sau ajustare. Trimatul este o operațiune obligatorie de toaletare a câinilor sârmoși (*Fox-Terrier, Schnauzer, etc.*), în vederea eliminării firelor de păr moarte;
  - Pe timpul sezonului rece, părul dintre degete trebuie tăiat pentru a nu se lipi zăpada, care se adună între pernțe;
  - Pentru prevenirea apariției bolilor a frigore, operațiunile de tuns/trimat, nu sunt recomandate să se execute iarna.

d. Intreținerea urechilor

Conducătorul câinelui execută îngrijirea urechilor, cu respectarea următoarelor reguli:

- Îngrijirea urechilor la câine presupune o atenție deosebită la nivelul urechii medii sau urechii externe, expuse de cele mai multe ori traumatismelor;
- Curățirea urechilor la câinii sănătoși se face cel puțin o dată pe lună;
- Curățirea urechilor la câinii cu afecțiuni medicale se va executa mai des, sau ori de câte ori se consideră necesar. Cerumenul secretat în exces, se va îndepărta cu ajutorul unor stick-uri pentru curățat urechile, sau folosind o pensă hemostatică, al cărui vârf va fi înfășurat cu puțină vată înmuiată într-o soluție de glicerină cu apă oxigenată, soluție antiseptică/ser fiziologic;
- În lipsă, se poate folosi vitamina A sau uleiul de măsline. Curățarea uscată se poate face și fără nici un fel de adjuvant lichid, folosind doar comprese sterile și vată;
- Neglijența îngrijirii la timp a conductului auditiv, poate determina formarea dopurilor de ceară, cu efecte negative asupra urechilor și a câinelui în general;
- Pentru prevenirea unor infecții sau combaterea inflamației, în funcție de situație, după curățirea conductului auditiv, se fac instilații cu o soluție antiseptică sau se folosește un unguent semifluid, pe baza de antibiotice/antiinflamatorii/anestezic;
- În situațiile în care, la nivelul urechii pătrund accidental corpuri străine, este bine să se apeleze la un specialist, pentru a evita unele accidente datorate lipsei de cunoștințe medicale și a utilizării unor ustensile neadecvate;
- Când un câine prezintă eventuale semne clinice: tumefacția conductului auditiv, contuzii, colecții, plăgi, agitație, prurit (*iși scarpină des urechea bolnavă sau o freacă de obiectele din jur*), ține capul înclinat spre partea urechii afectate, sau îl scutură des, crize epileptiforme, scâncete, etc., trebuie contactat de urgență medicul veterinar;

- Netratarea la timp a afecțiunilor medicale de la nivelul urechilor, poate determina perturbări ale echilibrului și adesea hipoacuzie și în final surditate;
- Periodic, se va verifica aspectul și mirosul urechilor, iar la primele semne de boală, trebuie contactat în mod obligatoriu medicul veterinar;
- O atenție deosebită se va acorda la îmbăiere, mai ales la rasele de câini cu urechi lungi, al căror conduct auditiv extern este foarte puțin acrisit, ceea ce poate determina apariția infecțiilor;
- În timpul băii, se va avea grijă să nu patrundă apa în urechi. Dacă totuși se întâmplă, acestea vor fi curățate atent, cu un tampon de vată;
- Părul din urechi va fi tuns cu regularitate;
- Pentru curățarea urechilor nu este bine să se folosească soluții pe bază de alcool sau eter, deoarece sunt iritante.

e. Întreținerea ochilor

Conducătorul câinelui execută îngrijirea ochilor, cu respectarea următoarelor reguli:

- Ochii unui câine sănătos și bine îngrijit sunt umezi și limpezi. Aceștia nu trebuie să prezinte niciun fel de secreții;
- Pentru îndepărtarea exudatului adunat la comisura pleoapelor, cornee și conjunctivă, se recomandă folosirea unor comprese sterile, sau instilații zilnice pe bază de soluții antiseptice, ser fiziologic/colire, recomandate de către un medic veterinar;
- Dacă ochii sunt inflamați (*roșii*), sau prezintă eventuale secreții mucopurulente, fotofobie, sau o privire anormală, se recomandă un consult de specialitate de către medicul veterinar ;
- O atenție deosebită se va acorda firelor de par de la nivelul ochilor, acestea vor fi tunse cu ajutorul unui foarfece cu varful bont, tăindu-le paralel cu marginea pleoapei ;
- Trebuie avut în vedere că, inflamația ochilor la tineretul canin, reprezintă un semn de boală.

f. Întreținerea danturii

Conducătorul câinelui execută îngrijirea danturii, cu respectarea următoarelor reguli:

- În vederea depistării eventualelor depuneri de tartru dentar, se recomandă ca examenul danturii să se execute măcar o dată pe lună;
- După vârsta de 4 ani, la câine se poate depune tartru, acesta fiind înlăturat numai într-un cabinet veterinar ;
- Lipsa igienei dentare și neîndepărtarea tartrului, poate produce apariția gingivitei sau, mai grav, a paradontozei, ducând implicit la pierderea treptată a dinților;
- Pentru prevenirea unor afecțiuni medicale la câine, se recomandă ca, detartrajul dinților, să se execute de 2 ori pe an, iar periajul zilnic;

- Eventualele corpuri străine, sau oasele care rămân între dinți, trebuie extrase de urgență;
- Îngrijirea dinților la câine se face mai ușor, dacă hrănirea se execută pe bază de concentrate alimentare de tip hrană uscată. Acestea favorizează eliminarea tartrului, stimularea gingiilor și întreținerea acestora ;
- La câinii mai în vârstă, se pot întâlni destul de frecvent, unele infecții la nivelul dinților, care degajă un miros ihoros al gurii (*halitoza*). În acest caz, este necesar un consult de specialitate și eventual intervenția chirurgicală care impune, de obicei, extracția dintelui;
- Pentru menținerea sănătății dinților, gingiilor și a cavității bucale, este recomandat ca periajul să se facă zilnic. Se folosesc periute și paste speciale pentru câini, nefiind recomandate cele pentru uz uman. Pentru a se obișnuși, se recomandă ca periajul dinților la câine să înceapă după întărcare. Câinii hrăniți cu hrană umedă, preparată, sau de consistență scăzută, sunt mai predispuși la depunerile de tartru sau la apariția cariilor.

g. Întreținerea unghiilor

Conducătorul câinelui execută îngrijirea unghiilor, cu respectarea următoarelor reguli:

- Este o operațiune obligatorie, care trebuie să fie permanent în atenția conducătorului câinelui;
- La câinii care sunt folosiți permanent în serviciu, unghiile au o lungime relativ constantă, datorită tocirii naturale. Dacă aceștia nu sunt folosiți în serviciu, unghiile cresc, deranjând câinele la mers. În această situație, se procedează la ajustarea lor cu un clește special. Se va acorda o atenție deosebită modului de scurtare a unghiilor, deoarece, la acest nivel, vascularizația este foarte pronunțată și se pot produce hemoragii ;
- Este posibil ca, după unele misiuni în teren accidentat, sau în urma unor antrenamente, câinele să prezinte între degete diverse corpuri străine, sau să fie lipite bucăți de pământ sau asfalt, provocând astfel răni sau inflamații;
- Zilnic, se execută controlul labelor. Dacă părul dintre degete este prea lung, se scurtează;
- O atenție deosebită se va acorda pintenilor, care la unele rase de câini trebuie urmăriți.

5.2. ADĂPOSTIREA

Unitatea asigură adăpostirea animalului, cu respectarea următoarelor reguli:

- În structurile Ministerului Afacerilor Interne, deținătoare de câini de serviciu, cazarea, adăpostirea, îngrijirea și hrănirea acestora, trebuie să se facă în conformitate cu normele privind protecția și bunăstarea animalelor, a ordinelor și instrucțiunilor

M.A.I. în vigoare. În general, câinele este un animal rezistent la intemperii, totuși, el trebuie să fie protejat față de temperaturile scăzute sau ridicate, vânt, ploaie, noxe, etc.;

- Cazarea și adăpostirea câinilor de serviciu se face în padocuri individuale, prevăzute cu cuști, care să asigure pe durata întregului an calendaristic, condiții de microclimat corespunzător normelor sanitar-veterinare în vigoare, privind protecția și bunăstarea animalelor (*luminozitate, temperatură, umiditate, viteza curenților de aer, ventilație, densitate, libertate de mișcare, liniste, odihnă, etc.*);
- Adăpostirea unui câine se face într-un spațiu special amenajat, de obicei mai retras, amplasat la o distanță semnificativă față de căile de acces, perimetrul locuit, parc auto, depozit de carburanți, garaj, platforma gunoi/reziduuri menajere, etc., care să-i asigure condițiile necesare ;
- Pentru amenajarea unui adăpost trebuie ținut cont de o serie de condiții referitoare la amplasament (*pe un teren uscat, mai ridicat față de nivelul solului, care să nu țină apa, orientat de regulă spre sud, ferit de vânturi*), materialele de construcție folosite, dimensiuni, asigurarea unui microclimat corespunzător, distanța față de perimetrul locuit, etc. ;
- Câinii de serviciu stau liberi, nelegați în padocuri;
- Adăpostul este format din boxă individuală cu padoc și cușcă, în unele situații, existând posibilitatea amplasării cuștilor fără boxă.

a. Boxa individuală cu padoc

- Amplasarea adăpostului câinelui se va face întotdeauna cu spatele către direcția vânturilor dominante;
- Boxa este un adăpost fix, zidit, cu lungimea de 180 - 200 cm, lățimea de 130 -150 cm, cu suprafața de aproximativ 3 m², care asigură pentru fiecare individ un spațiu bine delimitat și independent (Anexa nr. 3);
- Pardoseala se va amenaja din cărămidă, asphalt sau beton, iar acoperișul va fi construit în pantă, din materiale impermeabile, cu scurgerea dinspre față către spate.
- Peretele dinspre nord va fi prevăzut cu ușă, având deschiderea înspre afară ;
- În boxa individuală, se va amenaja un pat de lemn, sau se va aplica un covor de cauciuc, care să fie ușor de igienizat și decontaminat ;
- În fața boxei, se amenajază padocul, care trebuie să aibă o suprafață de minimum 4 mp și înălțimea de 2 m, împrejmuit cu plasă de sârmă zincată, înaltă de 180 - 200 cm;
- Padocul se confecționează din cărămidă, cu pardoseala din beton, peste care se aplică o peliculă de 4 – 6 cm de asphalt sau alt material rezistent, în vederea prevenirii afecțiunilor medicale. Pardoseala trebuie să fie ușor înclinată, iar la baza pantei se amenajează o rigolă în vederea colectării apelor reziduale sau pluviale;
- Padocul va fi împrejmuit și acoperit cu plasă de sârmă în vederea prevenirii accidentelor prin intoxicație (*otrăvire*), iar ușa de acces va fi asigurată;
- Pe ușa de la intrarea padocului se va aplica o plăcuță, pe care se inscripționează

numele câinelui, anul nașterii și numărul matricol/cip. Citirea cipului se va efectua cu ajutorul cititoarelor;

- În condițiile în care trebuie adăpostiți mai mulți câini, se va adopta varianta bateriei de boxe, cu compartimente separate pentru fiecare exemplar, pentru a preveni rănirile provocate de disputele dintre aceștia;
- În interiorul boxei se amplasează cușca individuală. Vasele destinate hrănirii și adăpării se vor amplasa fix la o anumită distanță de sol, pentru a preveni răsturnarea acestora.

b. Cușca

- Este adăpostul individual al câinelui, construit din lemn, plastic sau alte materiale, cu pereții rezistenți și bine fixați, cu o suprafață care să permită întoarcerea câinelui în interiorul ei (Anexa nr. 4);
- Dimensiunile unei cuști sunt în funcție de talia câinelui. Se va avea în vedere că acesta să poată intra ușor și să aibă suficient spațiu pentru odihnă;
- Cușca trebuie să fie amplasată la o înălțime de aproximativ 5 - 10 cm față de sol, pentru a evita apariția unor afecțiuni medicale;
- Cușca trebuie să fie bine izolată, cu deschiderea la exterior nu prea mare, pentru a menține o temperatură corespunzătoare, îndeosebi în sezonul rece;
- Acoperișul cuștii va fi construit în pantă și detașabil, pentru a permite curățarea spațiului interior și efectuarea dezinfectiei;
- Pe timpul sezonului rece, cușca este trebuie prevăzută în interior cu un pat (*așternut*) din talaș de lemn, paie sau fân uscat, care se curăță zilnic. Importanța așternutului este relevantă pentru asigurarea odihnei necesare și a confortului;
- Zilnic, cușca se curăță și se igienizează. Dezinfecția se execută la recomandările medicului veterinar sau ori de câte ori se consideră necesar;
- Așternutul câinelui se schimbă în totalitate zilnic, conform prevederilor legale. Aceste operațiuni sunt obligatorii pentru menținerea sănătății, protecției și bunăstării câinelui.

5.3. REGULI DE IGIENĂ PERSONALĂ

Pe timpul desfășurării acțiunilor specifice conducătorul câinelui trebuie să respecte o serie de reguli de igienă personală, pentru a preveni transmiterea unor boli profesionale de la câine la om - zoonoze (*turbarea, leptospiroza, toxoplasmoza, etc.*), astfel,

Este interzis:

- *Să mănânce;*
- *Să ducă mâna la gură, nas, ochi, etc.;*

Este obligatoriu:

- *Purtarea echipamentului de protecție, acesta păstrându-se într-un loc separat de*

celelalte haine, fiind îmbrăcat numai în timpul lucrului și întreținut curat prin spălarea săptămânală;

- Spălarea pe mâini cu apă și săpun după terminarea activităților cu câinele de serviciu.

5.4. ALIMENTAȚIA CÂINELUI

a. Hrănirea

- Conducătorul câinelui de serviciu efectuează, conform legislației privind protecția și bunăstarea animalelor, a ordinelor și instrucțiunilor M.A.I. în vigoare, hrănirea câinelui din dotare cu produse concentrate alimentare, de tip hrană uscată din gama „premium”, care să respecte prevederile „fișei tehnice”;
- Hrănirea câinilor de serviciu se realizează în funcție de categoria de serviciu, vârstă, greutate, stare fiziologică și efort depus, pentru a acoperi nevoile energetice ale normei de hrană;
- Conducătorul câinelui de serviciu urmărește distribuția zilnică a normei de hrană alocate, în cantitățile și conținutul caloric stabilit;
- Depozitarea hranei se va efectua cu respectarea normelor sanitar-veterinare în vigoare, referitoare la păstrarea și depozitarea hranei concentrate;
- Pentru a acoperi nevoile energetice ale normei de hrană, tineretului canin i se poate administra și hrană preparată termic, cu respectarea normelor sanitar-veterinare privind siguranța alimentelor;
- Conducătorul câinelui de serviciu trebuie să anunțe în cel mai scurt timp medicul veterinar în momentul constatării că animalul din dotare nu consumă hrana;
- În situația apariției unor afecțiuni medicale (*boli de nutriție, afecțiuni dermatologice, etc.*), medicul veterinar oficial de zonă poate recomanda, în funcție de: diagnosticul stabilit, categoria de serviciu, vârstă, starea de sănătate, stare fiziologică, etc., un tratament igienico-dietetic, prin modificarea structurii normei de hrană (suplimentare/reducere), în scopul asigurării stării de sănătate.

b. Adăparea

- Conducătorul câinelui de serviciu trebuie să urmărească în permanență, ca apa potabilă să nu lipsească, să fie schimbată la intervale cât mai scurte de timp și să se distribuie în vase cât mai curate;
- În perioada sezonului rece, administrarea apei potabile se va efectua la o temperatură apropiată de cea a corpului și se va evita înghețul în vasele de adăpare.

5.5. TRANSPORTUL CÂINILOR

Conducătorul execută transportul câinelui cu respectarea următoarelor reguli:

- Personalul desemnat/instructorul, ce răspunde de activitățile cu câinii de serviciu din dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne, va instrui cu ocazia convocărilor lunare, conducătorii câinilor de serviciu, cu privire la transportul acestora;
- Pentru deplasarea câinilor de serviciu la Centrul Chinologic "Dr. Aurel Greblea" Sibiu sau în misiuni/activități specifice, factorii cu responsabilități pe această linie vor verifica modul în care are loc îmbarcarea/transportul acestora, cu respectarea normelor de protecție și bunăstare a animalelor;
- Conducătorii câinilor de serviciu vor asigura în ziua transportului, norma de hrană din data respectivă, conform normativelor în vigoare;
- Pe timpul deplasării, se va asigura cantitatea de apă necesară. Pe timpul sezonului cald, aceasta se va schimba la intervale cât mai scurte de timp.
- Transportul câinilor de serviciu la Centrul Chinologic "Dr. Aurel Greblea" Sibiu, se va efectua în baza "**Certificatului Sanitar – Veterinar**" document din care rezultă : *(starea de sănătate, situația acțiunilor imunoprofilactice și situația epidemiologică în localitatea de origine)*, a "**Certificatului Sanitar – veterinar de Transport pentru animale vii**", din care rezultă: *(identificarea mijlocului auto folosit, destinația, ruta, durata estimată a transportului, persoana care are în dotare câinele respectiv și situația epidemiologică)*, documente sanitar-veterinare obligatorii, eliberate de către medicii veterinari din rețeaua M.A.I., ce deservesc unitățile deținătoare de câini de serviciu;
- Conform legislației sanitar-veterinare privind bunăstarea și protecția animalelor, transportul câinilor de serviciu din dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne, se va efectua cu mijloace auto **autorizate sanitar-veterinar**, iar o fotocopie a autorizației va fi păstrată permanent la bordul mașinii;
- Pe toată durata transportului, personalul din structurile Ministerului Afacerilor Interne care are în dotare câini de serviciu, răspunde de starea de sănătate și bunăstare a acestora;
- Se recomandă ca, la aproximativ 150 km parcurși sau 2 ore de drum efectuat, să se efectueze o oprire de 15-20 minute, pentru administrarea unei cantități suficiente de apă proaspătă și efectuarea nevoilor fiziologice;
- Transportul câinilor de serviciu se efectuează cu mijloace auto special amenajate, dotate cu sisteme de climatizare și protecție a câinelui împotriva curenților de aer și a mirosurilor iritante/toxice;
- Mijloacele de transport pentru câinii de serviciu trebuie să fie proiectate, construite, întreținute și utilizate astfel încât:
  - să se asigure protecția acestora - să nu permită evadarea /căderea;
  - câinii să fie protejați față de condițiile atmosferice nefavorabile (*temperaturi ridicate/scăzute, curenți de aer, etc.*);

- să fie echipate cu sisteme de monitorizare a temperaturii ambientale;
- pentru inspectarea și supravegherea câinilor de serviciu pe timpul transportului, mijloacele auto trebuie să permită accesul ușor la aceștia și să dispună de dispozitive de iluminat;
- să fie dotate cu cuști metalice, confecționate dintr-un material necoroziv, de formă paralelipipedică;
- la confecționarea cuștii, se va avea în vedere asigurarea unui spațiu suficient de odihnă, raportat la dimensiunile interioare ale autovehiculului;
- cuștile modulare, necesare pentru transportul rutier al câinilor pot fi individuale sau duble;
- pentru asigurarea unui spațiu suficient de odihnă, pe timpul transportului rutier se recomandă ca, o cușcă modulară individuală să asigure următoarea suprafață de odihnă :
  - *lungime : minimum 140 cm ;*
  - *lățime : minimum 50 cm ;*
  - *înălțime : minimum 90 cm ;*
- confecționarea unei cuști modulare duble, trebuie să permită compartimentarea în 2 spații egale, prin introducerea unui perete despărțitor, culisant (mobil), necesare pentru transportul a 2 câini;
- se recomandă ca fiecare cușcă modulară să fie prevăzută cu o *ușă de acces*, având următoarele dimensiuni :
  - *lățime : minimum 45 cm ;*
  - *înălțime : minimum 85 cm ;*
- cuștile modulare duble vor avea ușile de acces poziționate astfel :
  - *una în spatele autovehiculului, în dreptul ușii care are cea mai mare dimensiune (lățime) ;*
  - *cealaltă în dreptul ușii laterale spate dreapta.*
- sistemul de închidere al ușilor, va fi confecționat tot dintr-un material necoroziv, sigur, care să nu permită evadarea/căderea câinilor în timpul transportului;
- scheletul cuștilor va fi proiectat din profile cu marginile pe semirotond, fără muchii interioare și exterioare, pentru a evita eventualele accidente pe timpul transportului;
- la construcția pereților unei cuști și a peretelui despărțitor, profilele utilizate vor avea formă rotundă, cu diametrul de minimum 6 mm, iar la îmbinarea lor, vor forma ochiuri cu dimensiuni de maximum 3/3 cm, pentru evitarea eventualelor accidente.
- cuștile trebuie prevăzute cu un sistem ușor de fixare, care să permită montarea rigidă, demontare rapidă cât și scoaterea lor din autovehicul;
- fixarea cuștilor pe autoturism, trebuie să asigure transportul câinelui în condiții de siguranță, în vederea evitării rănirii/epuizării fizice și/sau psihice, sau alte suferințe inutile a câinilor pe timpul transportului;
- cuștile folosite pentru transportul câinilor de serviciu, să fie proiectate sau construite

din materiale necorozive, ventilate corespunzător, care să asigure un spațiu suficient pentru odihnă;

- podeaua fiecărei cuști trebuie concepută într-un sistem adecvat (detașabil/culisant), de absorbție a dejecțiilor, care să minimizeze riscul de scurgere a acestora;
- podeaua fiecărei cuști va fi acoperită cu un covor de cauciuc/material echivalent, striat, cu grosimea de minimum 5 mm, ușor de curățat/dezinfectat, care să garanteze confortul câinilor pe timpul transportului;
- podeaua mijlocului de transport, unde se amplasează cuștile, trebuie să aibă o suprafață rugoasă, antiderapantă și rezistentă la umezeală;
- mijloacele auto special amenajate, necesare pentru transportul rutier al câinilor să poată fi curățate și dezinfectate ușor.

Transportul câinilor *cu ajutorul elicopterului*, se va efectua cu ajutorul unor cuști modulare, individuale, sau a unor containere, care să asigure transportul aerian al acestora în condiții de siguranță. La confecționarea/achiziția acestora, se va avea în vedere asigurarea unui spațiu suficient de odihnă al câinelui. Cușca modulară/individuală/container, necesară pentru transportul aerian al câinilor de serviciu, trebuie proiectată și dotată cu un sistem ușor de fixare, care să permită montarea rigidă/demontare rapidă. Se recomandă cuștile omologate sub standard I.A.T.A.

Indiferent de modul de transport al câinilor de serviciu, acesta se va efectua diferențiat, în funcție de starea fiziologică, sex, sau starea de sănătate a acestora.

6. RESPONSABILITĂȚI

Cabinetele Sanitar-Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor din structurile M.A.I.:

- dispun măsurile necesare pentru diseminarea, însușirea și aplicarea procedurii;
- verifică respectarea acestei proceduri și a variantei/variantelor revizuite.

Șefii nemijlociți

- coordonează, sprijină, îndrumă și controlează persoanele care aplică procedura, urmărind respectarea acesteia și a variantei/variantelor revizuite.

Persoanele care utilizează procedura

- aplică forma inițială, precum și varianta/variantele revizuită/revizuite de la intrarea în vigoare a acesteia/acestora

7. DISPOZIȚII FINALE

- a) Procedura va fi difuzată în sistem controlat prin intermediul listei de difuzare (Anexa 1) la structurile/persoanele implicate în procesul activității procedurate. Aceasta se poate actualiza independent de procesul de revizuire a procedurii.
- b) Procedura va fi revizuită ori de câte ori se consideră necesar (*când apar modificări organizatorice sau ale reglementărilor legale cu caracter general și intern etc.*). Lista modificărilor (Anexa 2) va însoți procedura inițială în procesul de avizare/aprobare, respectiv ediția nouă în procesul de difuzare.
- c) Prezenta procedură nu exclude și nu limitează obligația personalului implicat în aceste activități de a-și însuși și respecta actele normative/dispozițiile/ordinele în vigoare, precum și prevederile din Regulamentele de Organizare și Funcționare și din fișele posturilor;
- d) **Anexele 1-4** fac parte din prezenta procedură.
Pe perioada absenței de la serviciu a persoanelor care utilizează procedura, aplicarea acesteia se va realiza de înlocuitorii legali.
- e) Anexa 1 se păstrează la emitent;
- f) Procedura se implementează direct la nivelul structurilor M.A.I., printr-o listă de difuzare proprie;

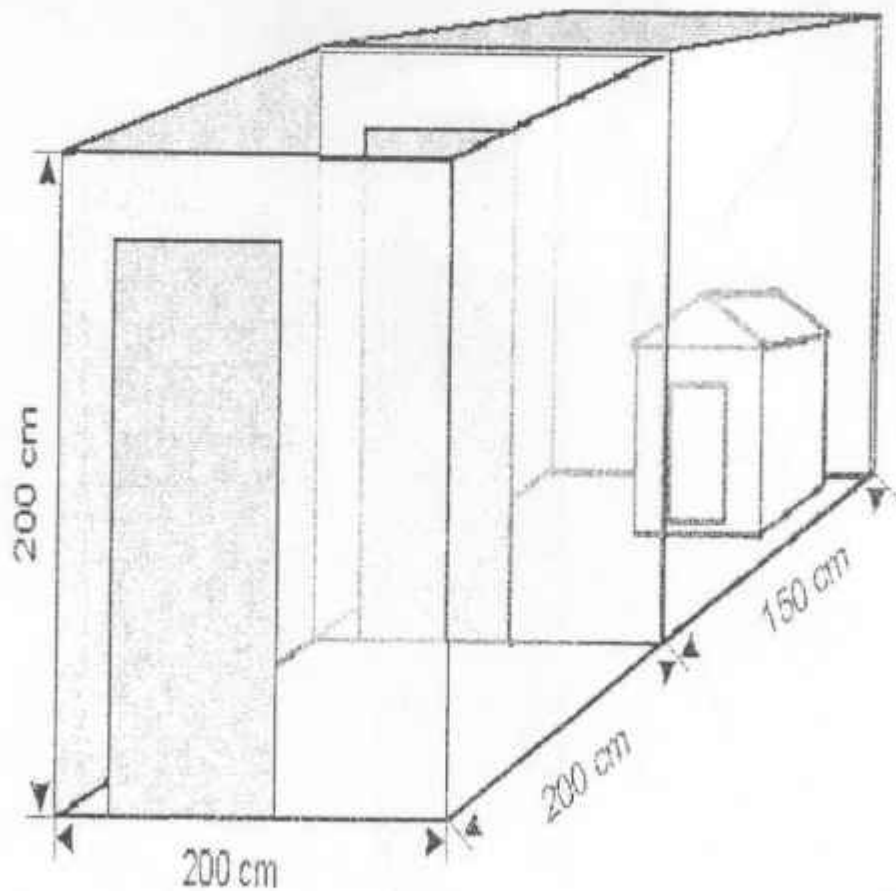
8. ANEXE

- a) Anexa 1 - Lista de difuzare a procedurii;
- b) Anexa 2 - Lista modificărilor;
- c) Anexa 3 - Dimensiuni boxă individuală cu padoc;
- d) Anexa 4 - Dimensiuni cușcă pentru câinii de serviciu.

Anexa nr. 3

Boxa individuală cu padoc

Boxa este un adăpost fix, zidit, cu lungimea de 180 - 200 cm, lățimea de 130 -150 cm, cu suprafața de aproximativ 3 m², care asigură pentru fiecare câine în parte un spațiu bine delimitat și independent. În fața boxei se amenajează padocul, care trebuie să aibă o suprafață de minimum 4 mp și înălțimea de 2 m, împrejmuit cu plasă de sârmă zincată, înaltă de 180 - 200 cm .

Cușca

Pentru un câine de serviciu din dotarea structurilor Ministerului Afacerilor Interne, dimensiunile unei cuști sunt conform datelor menționate în tabelul de mai jos :

SPECIFICARE	TALIA CĂINELUI (cm)		
	40-50	50-60	60-70
Lungime	100	110	120
Lățime	80	85	90
Înălțime la coamă	85	95	100
Înălțime acoperiș	65	75	80
Lățimea spațiului de intrare	35	40	45
Înălțimea spațiului de intrare	45	55	65

